

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobce **V. D.**, narozený dne X.
státní příslušnost Ruská federace
zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2025, č. j. OAM-529/ZA-ZA11-P10-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2025, č. j. OAM-529/ZA-ZA11-P10-2024, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 10 140 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právní zástupkyně.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2025, č. j. OAM-529/ZA-ZA11-P10-2024, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Žalobní body

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

2. Žalobce byl zkrácen na svých právech, napadené rozhodnutí není v souladu se zákony České republiky (dále jen „ČR“) a byla porušena ustanovení § 2 odst. 4, § 3 a § 50 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).
3. Žalobce má reálné obavy z narukování do armády i za předpokladu, že ještě neobdržel povolávací rozkaz k výkonu základní vojenské služby. Je přesvědčen, že se stane živým štítem v první linii. Jakékoli násilí páchané na druhých se mu přičítá. V souvislosti s obavami z narukování do armády odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, který se týká branné povinnosti. Žalobce též odkázal na čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), a upozornil na vylučující klauzuli v čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice. Opatřené podklady k otázce obav z povolání do armády a následné účasti v bojích na Ukrajině jsou nedostatečné a nedostatečné je i celkové hodnocení žalovaného. Žalobce dále odkázal na čl. 2 a 3 Úmluvy a zásadu non-refoulement. Žalobce odkázal na definici pronásledování podle § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice. Odkázal také na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se prospektivního rozhodování (rozsudky ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007-60, a ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008-83). Upozornil také na standard přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112). Podle čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice je předchozí pronásledování žadatele závažným ukazatelem odůvodnění obav, je proto třeba zkoumat žalobcem uvedené incidenty z minulosti.
4. Žalovaný považoval žalobcovo jednání za zjevně účelové, žalobce se však snaží vyhnout nástupu do armády z důvodu přesvědčení o přímé či nepřímé účasti na mezinárodních válečných zločinech, zločinech proti lidskosti, jiných vážných nepolitických činech nebo činech, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45). Žádost o udělení mezinárodní ochrany vždy sleduje nějaký účel, žalobce má obavy o život a obavy z diskriminace v ruské armádě v důsledku homosexuální orientace.
5. Žalobce nesouhlasil s posouzením obav spojených s homosexuální orientací jako nedůvodných. Žalobce se sice jakýchkoliv projevů v Rusku vyhýbal, nicméně to bylo jen kvůli nezletilosti a ochraně rodiny. V ČR svou orientaci neskrývá a LGBT+ podporuje. Novelizovaný zákon z prosince roku 2022 zakazuje propagaci homosexuality mezi všemi osobami bez ohledu na věk. Jeho obava spojená s homosexuální orientací v případě návratu do Ruska je tedy zcela reálná.
6. Dále žalobce tvrdil, že označení třetí země za bezpečnou zemi původu není absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země.
7. Je též otázkou, zda nejsou osoby po dlouhodobém pobytu v zahraničí ohroženy, neboť ČR je zařazena na seznam nepřátelských zemí.
8. Dále žalobce namítl, že se politická a bezpečnostní situace v Rusku stále mění, a proto nelze opatřené podklady považovat za aktuální. V té souvislosti odkázal na blíže

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

nespecifikovaný článek ze dne 31. 3. 2025, z něhož se má podávat, že má být během jarních odvodů od 1. 4. do 15. 7. 2025 povoláno k výkonu základní vojenské služby 160 000 mužů. Jde o největší odvod za posledních 14 let.

9. Dále žalobce citoval rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 10. 2024, č. j. 19 Az 7/2024-50, jehož závěry jsou podle názoru žalobce přílehlavé na zde projednávaný případ. Také uvádí část z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, týkající se závaznosti právního názoru vysloveného ve zrušujícím rozsudku tohoto soudu.
10. Žalovaný postupoval nezákonně, když důvody soukromého života žalobce neuznává. Žalobce odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, a rozsudky téhož soudu ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011-55, ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012-28, ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 Azs 162/2020-47, a ze dne 25. 2. 2022, č. j. 5 Azs 82/2020-64, které se vztahují k § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný nedostatečně posoudil ohrožení jeho soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy v souvislosti s jeho rodinnými a sociálními vazbami na území ČR. Navrhl **napadené rozhodnutí zrušit**.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil. Žalobce nemá politické přesvědčení, v Rusku se doposud významně politicky neangažoval a nečelil žádným potížím ze strany ruských státních orgánů. Svou účast na festivalu Pride v ČR ani účast na demonstraci proti běloruskému režimu v Rusku nedoložil. Účast na demonstraci proti běloruskému režimu neměla očividně žádný dopad do dalšího života žalobce. Žalobce opětovně do Ruska cestoval, pobýval tam a úspěšně vyřizoval odklad nástupu k výkonu základní vojenské služby. Žalobce ve výpovědích deklaroval, že ve vlasti neměl problémy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. V otázce obav z homosexuální orientace žalovaný odkázal na své závěry z napadeného rozhodnutí (strany 4 až 6). Žalovaný se domnívá, že žádost o mezinárodní ochranu žalobce je zjevně účelová. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu roky po příchodu, do Ruska bez problémů cestoval a opouštěl je z důvodu studia, nikoliv z důvodů azylově relevantních. Obavy z návratu do Ruska, které žalobce spojuje s možností povolání do armády a účasti ve válce na Ukrajině, jsou podle názoru žalovaného účelově uvedenou záminkou. V souvislosti s povoláním k výkonu základní vojenské služby v ruské armádě žalovaný odkázal na zprávy o zemi původu. Vzhledem k faktu, že ruské úřady uznaly žalobci odklad základní vojenské služby a žalobci do dnešního dne nepřišlo předvolání k jejímu výkonu, nemůže být ve vlasti sankcionován a jeho obavy z výkonu jsou předčasné. Nakonec možnost ukládaných sankcí není zásadní, když nejčastěji ukládanou sankcí je pokuta. Žalovaný dostatečně posoudil možnost vyslání žalobce do války na Ukrajině. Žalovanému není zřejmé, z jakého důvodu si své údajné obavy z nástupu do armády neuvědomil dříve. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

12. Žalobce podal dne 15. 4. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 18. 4. 2024 poskytl údaje k podané žádosti, uvedl, že je ruské národnosti, X. a X. Je bez X. a X. Žil s X. v bytě, X. v X. stále žijí v X. Dne X. opustil vlast. Od příchodu do ČR byl ve vlasti

asi třikrát navštívit X. Poprvé tomu bylo v X. nebo X. roku X., podruhé asi na jaře roku X. a naposledy v X. roku X. Návštěvy trvaly vždy asi dva týdny a cestoval letecky tam i zpět. V ČR měl X. vízum. V jiném státě EU nepobýval. Během pobytu v ČR navštívil jako turista X. Víza měl udělená jen česká. Žalobce je zdravý a nikdy nebyl trestně stíháný. Žádost o mezinárodní ochranu podal, protože se bojí, že se dostane do války a že bude diskriminován z důvodu homosexuální orientace.

13. Téhož dne žalovaný s žalobcem provedl pohovor, v němž žalobce uvedl, že do ČR vycestoval, když mu bylo X. let, za účelem studia. Nejdříve studoval X. Poté nastoupil na X. v Praze, kde studium nedokončil. Následně jeden rok studoval X., ale studia zanechal. Od roku X. studoval X., kde studium úspěšně v X. roku X. dokončil. Od příjezdu do X. roku X. měl udělený pobyt za účelem studia. Žalobce podal žádost o pobyt za účelem hledání práce po ukončení studia. V listopadu roku X. byla jeho žádost zamítnuta. Proti rozhodnutí o zamítnutí se odvolal. Dostal překlenovací víza, ale jeho odvolání bylo též zamítnuto. Žalobu podat nestihl, proto nyní žádá o mezinárodní ochranu. Základní vojenskou službu žalobce neabsolvoval. Myslí si, že půjde do války, protože se na letišti ve vlasti automaticky dostane do seznamu. Státní orgány budou vědět, že se vrátil, a dostane elektronickou pozvánku na vojenskou správu. Bude muset nastoupit k výkonu základní vojenské služby a budou ho v rámci jejího výkonu nutit k podpisu smlouvy, díky které by šel bojovat na Ukrajinu. Na dotaz, proč si myslí, že by šel do války právě on, když miliony Rusů ve válce nejsou, odpověděl, že je mladý, zdravý a budou ho nutit k podpisu smlouvy. Jeho známý v rámci výkonu základní vojenské služby byl součástí vojenského konfliktu, pracoval ve X. u hranic s Ukrajinou a v noci na X spadly rakety. Na dotaz, zda mohou jít do války jen Rusové, kteří podepíší smlouvu, odpověděl, že ano. Poté doplnil, že v případě vyhlášené mobilizace může být povolán každý, kdo absolvoval základní vojenskou službu. Neví, zda je aktuálně mobilizace vyhlášena, ale alespoň jedna již byla. Žalobce předvolání k nástupu k výkonu základní vojenské služby neobdržel, protože studoval. Jedním z důvodů, proč se vracel do Ruska, bylo pravidelné odevzdávání potvrzení o studiu na vojenské správě kvůli odkladu nástupu k základní vojenské službě. Problémy se státními orgány nikdy neměl. Protože se od války hodně věcí změnilo, mohl by je do budoucna mít. Ruská společnost se změnila. Je více radikální. Do války posílají lidi z vězení, neboť po návratu z války zůstávají na svobodě. Že je žalobce homosexuál, věděl celý život. Jeho rodiče o tom vědí. Na veřejnosti se moc neprojevoval, gay kluby nenavštěvoval, neboť mu bylo X. Problémy skrze homosexuální orientaci neměl, protože ji tajil. Měl však malé konflikty v ulici, kde bydlel. Vždy se mu je ale podařilo urovnat. Aktuálně X. V životě X. V Rusku X. Bojí se diskriminace z důvodu své homosexuální orientace, neboť je ve vlasti zakázáno LGBT+ hnutí. Kvůli projevům homosexuální orientace na veřejnosti se člověk může dostat do vězení (např. tím, že člověk ukáže LGBT+ vlajku). V ČR homosexuální orientaci navenek projevuje. Když měl X. V Rusku by to nešlo. Občas byl v ČR v gay klubu, ale ne často. Neví, zda by v Rusku svou sexuální orientaci projevoval navenek. Ve velkých městech by se to asi dalo, ale v malých určitě ne. Neví však, jaká situace tam aktuálně panuje. Teď je společnost radikálnější. Žalobce byl třikrát na Pride pochodu v Praze v roce X., X. a X. Asi na něm mohou lidé navenek poznat, že je homosexuál. Když bydlel v Rusku, hodně lidí mu to říkalo. Politicky aktivní nebyl. V Rusku se jen zúčastnil demonstrace v roce X. proti běloruskému režimu a v Praze byl na počátku invaze ruských vojsk na Ukrajinu na demonstraci proti válce. V X. má X., s X. je v kontaktu tak dvakrát týdně. X. nemají žádné problémy. V ČR X. Žalobce neví,

jaká by byla jeho situace v případě, kdy by se do vlasti vrátil. Celý život, kariéru a kamarády má v ČR. Když by se vrátil do vlasti začínal by od nuly a všechno, co budoval, by bylo zničeno.

14. Součástí správního spisu jsou následující podklady: informace z Cizineckého informačního systému (CIS) k předchozímu pobytu žadatele na území ČR; Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024, Ruská federace, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv (dále jen „Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024“); Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024, Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí; Informace Finské imigrační služby ze dne 15. 9. 2023, Rusko – vyhýbání se odvodu během mobilizace (dále jen „Informace Finské imigrační služby ze dne 15. 9. 2023“); Informace Finské imigrační služby ze dne 22. 8. 2024, Situace branců a mobilizace, aktualizace k 22. 8. 2024 (dále jen „aktualizované Informace Finské imigrační služby ke dni 22. 8. 2024“); Základní vojenská služba, Účast vojáků základní vojenské služby ve válce na Ukrajině, ze dne 21. 3. 2024 (dále jen „Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024“); Informace OAMP, ze dne 11. 9. 2024, Sexuální menšiny, Zákon zakazující homosexuality, diskriminace a zločiny z nenávisti, postoj státních orgánů, neziskové organizace, současná situace s výjimkou regionu severního Kavkazu (dále jen „Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024“); Informace České tiskové kanceláře, ze dne 30. 9. 2024, Putin podepsal výnos o podzimních odvodech do armády (dále jen „Informace ČTK ze dne 30. 9. 2024“).
15. Dne 11. 3. 2025 žalovaný vydal napadené rozhodnutí, kterým mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil.
16. Žalovaný neshledal důvody k udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce není pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Žalobce sdělil, že nemá politické přesvědčení. V roce X. se v Rusku zúčastnil demonstrace proti běloruskému režimu a na počátku invaze ruské armády na Ukrajinu se zúčastnil demonstrace na podporu Ukrajiny v Praze. Tyto aktivity žalobce nedoložil. Žalobce se významně neangažoval a v Rusku nikdy nečelil žádným potížím se státními orgány. Žalobce si bez problémů zařídil odklad nástupu vojenské služby. Do Ruska mohl volně vstoupit a rovněž vycestovat. Naposledy tak učinil v roce X., tedy rok po účasti na protirežimní demonstraci, která se konala v Rusku. Žalovaný tedy uzavřel, že účast na demonstraci v Rusku neměla zjevně žádný dopad do žalobcova života a nelze předpokládat, že by se pro ni stal středem zájmu ruských státních orgánů.
17. Žalovaný neshledal ani důvod k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce nezmínil jakoukoliv diskriminaci pro důvody taxativně vymezené. Z Ruska odešel z důvodu studia v ČR. Nyní se obává návratu kvůli problémům v souvislosti se sexuální orientací, protože lidé mají být za jakoukoli propagaci LGBT+ vězněni, dále se obává účasti ve válce na Ukrajině.
18. Žalovaný se nejprve věnoval posouzení důvodnosti obav žalobce z pronásledování pro homosexuální orientaci. Při řešení této otázky vyšel zejména z Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024. Žalovaný dospěl k závěru, že LGBT+ komunita nečelí plošně z důvodu samotné sexuální orientace represivnímu jednání. Pokuta, která se za propagaci LGBT+ ukládá, není nepřiměřená. Žalobci v případě návratu nehrozí pronásledování kvůli sexuální orientaci, neboť žalobce ve veřejném a mediálním prostoru nepropagoval a nepropaguje LGBT+ tematiku. Účast na třech veřejných festivalech Pride na tomto

závěru žalovaného nic nemění. Žalobce neprojevoval svůj nesouhlas se zákonem č. 135-FZ. O mezinárodní ochranu v důsledku účinnosti zmíněného zákona nepožádal a žádost podal, až když mu vznikly potíže s vyřízením pobytového oprávnění. Poukázal na to, že žalobce neměl pro svou homosexuální orientaci potíže s ruskými státními orgány ani s rodinou. Žalovaný konstatoval, že se žalobce po návratu do Ruska může přestěhovat do Moskvy či Petrohradu, kde je situace pro LGBT+ komunitu příznivější. Žalovaný uzavřel, že spekulativní závěr ohledně možného budoucího vývoje nepostačuje k udělení mezinárodní ochrany.

19. K obavám z účasti žalobce ve válce na Ukrajině žalovaný uvedl, že branná povinnost a výkon základní vojenské služby patří k základním státoobčanským povinnostem (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 7. 1998, sp. zn. 6 A 508/97, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, sp. zn. 7 Azs 321/2004). Uznávají je mezinárodní smlouvy jak v oblasti uprchlického práva, tak v oblasti základních lidských práv a svobod. Na základě zjištění z Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024, Informace Finské imigrační služby ze dne 15. 9. 2023 a aktualizované Informace Finské imigrační služby ke dni 22. 8. 2024 žalovaný uzavřel, že v souvislosti s problematikou vyhlášené mobilizace v době, kdy žalobce pobýval mimo území Ruska, nedospěl k závěru, že by měl žalobce čelit v případě návratu do vlasti azylově relevantnímu jednání. Dodal, že ruské úřady uznaly odklad nástupu základní vojenské služby, žalobce opakovaně bez problémů vycestoval v roce X. a předvolání k základní vojenské službě ani k mobilizaci nepřevzal. Žalovaný se podrobně zabýval i otázkou mobilizace a dospěl k závěru, že mobilizováni mohou být jedinci, kteří patří do ruských vojenských záloh a navrátilivší ruští občané nemusí mít strach, neboť mobilizace byla ukončena. Žalovaný poukázal i na to, že z opatřených zdrojů nevyplývá, že by osobám homosexuální orientace hrozila diskriminace v ruské armádě.
20. Žalobce neopouštěl Rusko pod tlakem či vlivem jakýchkoliv azylově relevantních důvodů. Do Ruska se opakovaně vracel. Jeho jediným impulsem k vycestování z vlasti bylo studium v ČR. O mezinárodní ochranu nepožádal ani po účinnosti zákona č. 135-FZ, ani po vypuknutí války na Ukrajině v roce 2022. Žádost podal až po vzniku potíží s vyřízením pobytového oprávnění. Všechny tyto okolnosti odůvodnily závěr žalovaného o účelovosti žádosti s cílem legalizovat pobyt v ČR.
21. K naplnění důvodů pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný konstatoval, že žalobce je dospělý, zdravý, svéprávný a schopný zajistit si prostředky na své životní potřeby prací. K ČR nemá žádné vazby. Jeho X. žije v X. Žalovaný tedy neshledal v případě žalobce žádné důvody zvláštního zřetele hodné.
22. Žalovaný neshledal důvody k udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalobci nehrozí vážná újma podle § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu, neboť ruská legislativa uložení trestu smrti sice nadále umožňuje (např. za válečné zločiny, terorismus či vraždu s přitěžujícími okolnostmi), v zemi však dlouhodobě platí moratorium na jeho výkon.
23. K hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu žalovaný uvedl, že žalobci nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy ve formě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobce neměl ve vlasti nikdy problémy se státními orgány, bez problému několikrát vycestoval a odložil nástup výkonu základní vojenské služby. Při posouzení vycházel z Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024, Situace

navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu, Informace ČTK ze dne 30. 9. 2024, jakož i z Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024, Informace Finské imigrační služby ze dne 15. 9. 2023 a aktualizované Informace Finské imigrační služby ke dni 22. 8. 2024. V Rusku nebyly zaznamenány komplikace u navrátilců občanů po dlouhodobém pobytu v zahraničí při hraničních kontrolách. Při posouzení hrozby vážné újmy pro obavu z účasti ve válce na Ukrajině žalovaný převzal odůvodnění k neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu na str. 8-11. To doplnil o zjištění z Informace ČTK ze dne 30. 9. 2024, z níž zjistil, že se branci k výkonu základní vojenské služby povolávají dvakrát ročně na základě povolávacího rozkazu, který je stále v papírové podobě. Proti rozhodnutí odvodových komisí je možné podat odvolání. Putin slíbil, že odvedence nepošle do války na Ukrajině. Vojáci základní vojenské služby nemohou být legálně nasazeni do bojů mimo Rusko a generální štáb slibuje, že nebudou vysláni do „nových regionů“, tedy do čtyř anektovaných oblastí. Objevovaly se zprávy o případech, kdy se vojenští velitelé snažili odvedence přimět uzavřít profesionální smlouvu s armádou, která by je umožnila vyslat do bojů. Žalovaný uzavřel, že brannou povinnost nelze považovat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný shledal, že branci žádným nepřiměřeným a zvláště závažným trestům nečelí. Žalobce nelze považovat za osobu, která se nástupu základní vojenské služby prokazatelně vyhýbala. Stejně tak neshledal, že by žadateli hrozilo závažné jednání v souvislosti s podpisem profesionální smlouvy.

24. Žalovaný neshledal ani naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Bezpečnostní situace je téměř po celém území Ruska stabilní. Dochází jen k omezenému počtu individuálních bezpečnostních incidentů v bezprostřední blízkosti hranic s Ukrajinou, konkrétně v Kurské, Bělgorodské a Brjanské oblasti.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

25. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
26. Ve věci samé rozhodl soud bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný výslovně ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, a žalobce k výzvě a poučení soudu nevyjádřil s takovým projednáním věci svůj nesouhlas.
27. Žalobce vystavěl důvodnost žádosti o mezinárodní ochranu na dvou předestřených obavách. První z nich se týkala nástupu do armády a nucené účasti na válce v Ukrajině, druhá perzekuce ruskými státními orgány pro homosexuální orientaci. Těmto obavám koresponduje i část vznášených námitek v žalobě.
28. Soud shledal důvodnou námitku nedostatečného posouzení obav z narukování do armády a účasti ve válce na Ukrajině.
29. Žalovaný tyto obavy posoudil jako nedůvodné, neboť 1. podle jeho názoru základní vojenská služba není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, 2. žalobce si své obavy měl uvědomit dříve, 3. dosud se výkonu základní vojenské služby ani mobilizaci

- nevyhýbal, 4. dosud předvolání k nástupu k základní vojenské službě nepřevzal, 5. ze zpráv nevyplývá diskriminace branců s odlišnou sexuální orientací.
30. Základní východisko, kterým žalovaný pohlížel na případ žalobce, tedy že základní vojenská služba nemůže být v projednávaném případě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, je chybné.
31. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 7. 1998, sp. zn. 6 A 508/97, podle kterého povolání k výkonu vojenské služby není pronásledováním, i když je spojeno s účastí na bojových akcích ve válečném konfliktu, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, sp. zn. 7 Azs 321/2004, podle kterého nepřijemnosti v případě výkonu vojenské služby nezakládají odůvodněný strach z pronásledování podle § 12 zákona o azylu.
32. Nejvyšší správní soud skutečně opakovaně konstatoval, že plnění branné povinnosti nelze samo o sobě považovat za důvod udělení mezinárodní ochrany (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, ze dne 10. 12. 2021, a usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015-31, či ze dne 1. 11. 2023, č. j. 1 Azs 180/2023-26).
33. To však platí pouze v případě, pokud je branná povinnost vykonávána v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem a v regulérní armádě demokratického právního státu. Naopak, zapojení do útočného konfliktu azylovým důvodem být může (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS, či ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 Azs 253/2023-31, a ze dne 12. 7. 2024, č. j. 8 Azs 68/2024-29, které se týkaly přímo aktuální situace v Ruské federaci).
34. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, soud uvedl: „*Samotné plnění branné povinnosti nelze bez dalších souvislostí považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 ani § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, pokud se ovšem jedná o plnění takové povinnosti v regulérní armádě demokratického právního státu, které je v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem, a pokud je daným státem respektována možnost odepření výkonu takové vojenské služby z důvodu svědomí či náboženského přesvědčení, ať již zavedením náhradní (civilní) služby nebo jiným způsobem, nebo přinejmenším, pokud takové odepření výkonu vojenské služby není ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. c) směrnice 2011/95/EU trestáno nepřiměřenými nebo diskriminačními sankcemi. Branná povinnost spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu naopak může být důvodem pro udělení azylu dle § 12 písm. b) citovaného zákona mimo jiné tehdy, pokud žadateli ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. e) uvedené směrnice hrozí trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu takové vojenské služby během konfliktu za situace, kdy by tento výkon mohl zahrnovat přímou či nepřímou účast žadatele na mezinárodních válečných zločinech, zločinech proti lidskosti, jiných vážných nepolitických zločinech nebo činech, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN, a pokud je zároveň dána souvislost mezi tímto způsobem pronásledování žadatele a azylově relevantními důvody pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) uvedeného zákona, resp. čl. 2 písm. d) a čl. 10 citované směrnice.*“ Obdobně srovnej i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44.
35. Na tento rozsudek navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 9. 2022, č. j. 1 Azs 84/2022-61, kde konstatoval: „*Povinná vojenská služba spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu může být důvodem pro udělení azylu dle § 12 písm. b) azylového zákona za splnění následujících podmínek: (1) žadateli ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice 2011/95/EU*

(„kvalifikační směrnice“) hrozí trestní stíhání nebo trest za odeprání výkonu takové vojenské služby během konfliktu (2) výkon této vojenské služby by mohl zahrnovat přímou či nepřímou účast žadatele na mezinárodních válečných zločinech, zločinech proti lidskosti, jiných vážných nepolitických zločinech nebo činech, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN, (3) je dána souvislost mezi tímto způsobem pronásledování žadatele a azylově relevantními důvody pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. čl. 2 písm. d) a čl. 10 kvalifikační směrnice.“

36. Lze též odkázat i na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 19. 11. 2020 ve věci C-238/19, *EZ v. Bundesrepublik Deutschland*. Při výkladu čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice dospěl SDEU k závěru, že se toto ustanovení vztahuje též na „brance, který odepře vykonat vojenskou službu za konfliktu, avšak nezná své budoucí služební zařazení v rámci armády, (jelikož) v kontextu všeobecné občanské války, která se vyznačuje opakovaným a systematickým pácháním zločinů nebo jednání uvedených v čl. 12 odst. 2 téže směrnice armádou, která nasazuje brance, by výkon vojenské služby znamenal přímou či nepřímou účast na spáchání takových zločinů nebo jednání bez ohledu na zařazení v rámci armády“. Současně bylo tímto rozsudkem dovozeno, že čl. 9 odst. 2 písm. e) ve spojení s čl. 9 odst. 3 kvalifikační směrnice „musí být vykládána v tom smyslu, že existenci souvislosti mezi důvody uvedenými v čl. 2 písm. d), jakož i v článku 10 této směrnice a trestními stíháními a tresty za odeprání výkonu vojenské služby podle čl. 9 odst. 2 písm. e) uvedené směrnice nelze považovat za prokázanou pouze z toho důvodu, že tato trestní stíhání a tyto tresty souvisejí s uvedeným odepráním. Je však dána silná domněnka, že odeprání výkonu vojenské služby za podmínek stanovených v čl. 9 odst. 2 písm. e) téže směrnice souvisí s jedním z pěti důvodů připomenutých v jejím článku 10. Je věcí příslušných vnitrostátních orgánů, aby s ohledem na všechny dotčené okolnosti ověřily pravděpodobnost této souvislosti.“
37. Žalovaný výše citovanou judikaturu opomenul. Přitom je obecně známou skutečností, že invaze ruské armády na Ukrajinu je aktem mezinárodní agrese (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49). Ruská vojska na ukrajinském území páchají zločiny proti míru a zločiny proti lidskosti, a jednají tak ve smyslu čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49, ze dne 26. 10. 2022, č. j. 4 Azs 214/2022-46, ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021-37, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 11. 2022, č. j. 41 Az 25/2022-92). To ostatně potvrzuje i Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024, jež je součástí správního spisu. V té stojí, že Rusko na území Ukrajiny páchá činy, které jsou vyšetřovány jako válečné zločiny. V tomto ohledu je skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, v rozporu se správním spisem.
38. Žalovaný, vedený tímto primárním nesprávným východiskem, se již logicky dále dostatečně nevěnoval hodnocení, zda žalobce podmínky citované judikatury naplňuje.
39. Přes pochybení týkající se posouzení výkonu základní vojenské služby jako možného azylově relevantního důvodu, žalovaný se následně pokusil zhodnotit možná rizika v souvislosti s absolvováním základní vojenské služby. Žalovaný nicméně pouze parafrázoval obsah zpráv o zemi původu, tento obsah však nehodnotil ve vztahu k osobě žalobce a k jeho konkrétní situaci. Rozhodnutí žalovaného je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

40. Lze dodat, že při posouzení, zda je přiměřeně pravděpodobné, že by žalobce mohl být povolán k výkonu základní vojenské služby v případě jeho návratu do vlasti, je nutno zohlednit, že splňuje požadavek věku, je zdravý a předvolán k výkonu základní vojenské služby nebyl dosud z důvodu odkladu. Pokud se žalobce opakovaně vracel do vlasti, pak mj. za účelem dokládání potvrzení o studiu pro odklad základní vojenské služby. Žalovaný vycházel výlučně z událostí, které se udály v minulosti. Byť mohou být události, které se staly v minulosti silným vodítkem, nelze z nich usuzovat závěr o budoucím pronásledování či hrozbě vážné újmy. K zásadě prospektivního rozhodování srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112, či ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77, č. 3924/2019 Sb. NSS).
41. Žalovaný v dalším řízení zhodnotí případ žalobce ve světle uvedené judikatury, z obsahu zpráv o zemi původu pak pro případ žalobce vyvodí přezkoumatelné závěry relevantní z hlediska podmínek pro udělení mezinárodní ochrany.
42. Soud shledal důvodnou i námitku nesprávného posouzení obav žalobce z perzekuce ruskými státními orgány pro homosexuální orientaci.
43. Žalovaný při posouzení obav žalobce ohledně jeho homosexuální orientace vycházel z Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024. Z této vyplývá, že trestnost homosexuality byla v Rusku zrušena v roce 1993. Do roku 1999 byla považována za duševní onemocnění. Po roce 2012 zesílila homofobní propaganda ze strany některých politiků a státních médií. Televizní média popisovala LGBT+ osoby jako morálně nebo fyzicky zvrácené. Společnost chrání „tradiční hodnoty“ a apeluje na ochranu dětí před pedofilií. V Rusku není povoleno manželství ani občanské svazky osob téhož pohlaví. Nejsou zakázány konsensuální sexuální vztahy osob stejného pohlaví. Ruská legislativa neposkytuje žádnou zvláštní ochranu v případě diskriminace těchto osob. V roce 2013 byl přijat zákon č. 135-FZ, známý jako „zákon proti gay propagandě“, kterým ruské úřady zakázaly propagaci netradičních sexuálních vztahů mezi neplnoletými. Novela tohoto zákona a souvisejících zákonů z roku 2022 rozšířila zákaz zveřejňování LGBT+ tematiky i pro zbytek společnosti, zpřísnila již existující tresty a omezila veřejnou viditelnost LGBT+ tematiky. Šíření mezi neplnoletými je nyní přitěžující okolností. Postihem je peněžitá pokuta začínající na 100 tisících rublech. V zemi pokračuje trend „tradičních hodnot“, v mediálním prostoru proti komunitě vystupovali přední představitelé úřadů (federální poslanci). Mimo zmíněný zákon využívaly úřady taktéž dalších zákonů, kterými omezovaly činnost organizací hájící LGBT+ práva a umožnily aplikovat extremistické články trestního zákoníku na LGBT+ témata. Ruské úřady neevidovaly statistiky o násilí LGBT+ komunity. Podle MZV USA se aktéři státu měli dopustit násilí vůči LGBT+ jedincům a aktivistům, obzvláště v Čečensku, a někdy byli sami pachateli násilí vůči komunitě. Policie nereagovala v mnoha případech adekvátně na násilí ze strany soukromých osob. Jsou zaznamenány i záahy policie na některé gay bary, sauny či kluby v Moskvě. Trestní zákoník uznává nenávist k určité sociální skupině jako přitěžující okolnost, nicméně úřady neaplikovaly u LGBT+ během vyšetřování případů termín „sociální skupina“. Obecně klasifikovaly toto jednání jako zločiny z nenávisti. Počty zločinů z nenávisti se zvyšují. Mezi komunitou přetrvává nedůvěra v policii spolu se strachem a neochotou se na ni obracet. Velký nárůst je zaznamenán u vyhrožování a násilí. Ruská nezisková organizace Coming Out uváděla, že z celkem 70 dotázaných, kteří měli zkušenost s homofobními trestnými činy, byla

přibližně 1/3 případů zamítnuta. V rozmezí 2016-2022 státní orgány stíhaly podle zákona č. 135-FZ okolo 30 osob ročně za přestupek a v některých případech i méně než 10. Soudy rozhodly cca o polovině z nich, ve zbytku řízení zastavily, nebo vynesly zprošťující rozsudek. Podle statistik za rok 2022 rozhodly soudy o vině a udělení pokuty v 16 z 22 řízení. V roce 2023 úřady vedly řízení ve 28 případech. Od prosince roku 2022 se soudy zabývaly celkem 150 případy stíhání za propagaci LGBT+, přičemž 85 z nich se týkalo rozšiřování mezi neplnoletými. Přes polovinu z nich skončilo odsouzením, cca 35 % z nich skončilo bez trestu. K násilí ze strany nestátních aktérů se policie často staví neadekvátně. Panuje rozdíl mezi venkovem a městem, nejlepší se jeví situace v Moskvě a Petrohradě. I přes rozšířenou homofobii ve velkých městech působí gay scéna, nicméně po rozhodnutí ústavního soudu v nich proběhly razie a některé podniky byly nuceny ukončit svou činnost. Média často podporují stereotypní a nenávistné vnímání LGBT+ komunity. Podobně v kontextu ruské vojenské invaze na Ukrajinu ruská politická scéna rámovala své válečné kroky bojem proti tzv. západu, včetně LGBT+, např. výroky prezidenta Putina a patriarchy Kirilla. Postoje veřejnosti se zhoršily v kontextu postupu úřadů, přičemž z průzkumu vychází, že až 62 % respondentů se staví proti komunitě. Četnější negativní reakce jsou i na sociálních sítích, včetně několika případů lákání na smyšlené rande končící fyzickým násilím. Obecně čelí osoby sociální stigmatizaci a diskriminaci v různých oblastech, kterou přičítají prosazování homofobie (zdravotnictví, školství a zaměstnání). V roce 2023 až 2024 se objevovaly případy medializovaných útoků vůči LGBT+. Ruské úřady ne vždy adekvátně reagovaly a oběti z řad komunity se obecně bály z různých důvodů obracet na policii. Neziskové organizace se stáhly do zahraničí nebo poskytují služby neveřejně na vyžádání, např. online. Případná setkání komunity probíhají v úzkém kruhu. Podle řady svědectví nezůstala na území jediná veřejně fungující organizace.

44. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu může být důvodem pronásledování příslušnost k určité sociální skupině. Žalobce v průběhu správního řízení sdělil, že je gay a obává se návratu do vlasti mimo jiné z důvodu možné diskriminace pro svou homosexuální orientaci. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006-52: „...sexuální orientace žadatele o azyl může být podle okolností a s ohledem na poměry v zemi původu považována za znak jeho příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.“ Dále rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-473/16 hovoří o tom, že: „sexuální orientace představuje charakteristiku, která může zakládat příslušnost žadatele k určité sociální skupině, ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 2011/95, pokud skupina osob, jejíž příslušníci sdílejí stejnou sexuální orientaci, je vnímána okolní společností jako odlišná.“ Z Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024 vyplývá, že státní moc a veřejná média vystupují proti LGBT+ komunitě. Postoj ruské společnosti je negativní a diskriminační. Soud je přesvědčen, že podmínka příslušnosti k sociální skupině je splněna.
45. Žalovaný dospěl k závěru, že nelze konstatovat, že by LGBT+ komunita plošně čelila represivnímu jednání, které by svým rozsahem, intenzitou či povahou trestní odpovědnosti znamenalo pronásledování. Odkázal na statistiky počtu stíhaných osob podle zmíněného zákona. Tyto hovoří o 10 - 30 stíhaných osobách ročně v rozmezí let 2016 - 2022. Žalovaný dovodil, že porušení zákona č. 135-FZ je kvalifikováno jako přestupek. V kontextu rozlohy a lidnatosti Ruska dochází k jeho stíhání v zanedbatelném množství. Rovněž poukázal na výši ukládaných peněžitých trestů fyzickým osobám a uzavřel, že je nelze vyhodnotit jako nepřiměřené a nelze je

považovat za závažné porušení lidských práv, které by naplňovalo definici pojmu pronásledování. Žalovaný uznal, že situace v Rusku je problematická. V zemi dochází k porušování lidských práv, avšak po zhodnocení konkrétní situace žalobce žalovaný neshledal žádná závažná rizika. Odkázal žalobce v případě jeho návratu na usídlení ve větším městě, kde je situace pro členy LGBT+ příznivější. Upozornil na to, že žalobce ve vlasti nevyvíjel aktivity k propagaci LGBT+ či k projevu nesouhlasu se zákonem č. 135-FZ. V důsledku toho konstatoval, že spekulativní závěr ohledně možného budoucího vývoje v osobním životě k udělení azylu zcela jednoznačně nepostačuje, stejně jako samotná homosexuální orientace. Konstatoval, že žalobce neměl až na drobnější konflikty ve vlasti žádné problémy se státními orgány ani s rodinou. Z Ruska vycestoval žalobce plánovaně za účelem studia v ČR, nikoliv pod tlakem tíživých okolností.

46. Žalovaný na str. 6 napadeného rozhodnutí uvedl: „Žadatele, který se v Praze zúčastnil 3 veřejných festivalů „Pride“ rozhodně na tomto základě nelze označit jako osobu, která ve veřejném a mediálním prostoru aktivně propaguje či propagovala LGBT tematiku, tím méně s dopadem na nezletilé, jenž je primárně omezována stanoveným ruským federálním zákonem č. 135-FZ o tzv. gay propagandě proti LGBT komunitě.“ Dále konstatoval, že: „...dle uváděné zprávy je zcela evidentní, že novela předmětného zákona, jenž vešla v platnost v prosinci 2022, pouze rozšířila zákaz zveřejňování LGBT tematiky, včetně změny pohlaví atd., což se jmenovaného žadatele nikterak nedotýká, přičemž ani doposud ve vlasti LGBT tematiku nikdy ve veřejném ani mediálním prostoru nepropagoval...“ Citované závěry žalovaného ohledně zákona č. 135-FZ se objevily již v několika správních rozhodnutích, která zdejší soud přezkoumával, zároveň žalovaný vycházel z téže Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024. Proto soud v této věci plně odkazuje na odůvodnění v rozsudcích zdejšího soudu ze dne 22. 4. 2025, č. j. 21 Az 1/2025-36 a č. j. 21 Az 2/2025-32. V těchto rozsudcích zdejší soud konstatoval:
47. „Žalovaný na s. 9 napadeného rozhodnutí uvedl: „Žadatele rozhodně nelze označit jako osobu, která ve veřejném a mediálním prostoru aktivně propaguje či propagovala LGBT tematiku, tím méně s dopadem na nezletilé, jenž je primárně omezována stanoveným ruským federálním zákonem č. 135-FZ o tzv. gay propagandě proti LGBT komunitě.“ Tento závěr žalovaný formuloval nejednoznačně. Výkladovými metodami lze totiž dospět ke dvěma významům. V prvním pojetí by takto formulovaná věta mohla znamenat, že zákon č. 135-FZ primárně chrání nezletilé osoby před propagací LGBT+ tematiky. To by v důsledku znamenalo úzce profilované sankcionování LGBT+ komunity primárně ve vztahu k nezletilým dětem, jak tomu bylo před novelou zákona z roku 2022. Ve druhém pojetí by tato věta mohla znamenat, že zmíněný zákon sankcionuje propagaci LGBT+ tematiky v celé společnosti, kterou tedy primárně chrání a žalobce ji nepropaguje ani mezi nezletilými. Soud konstatuje, že je žalovaný povinen své závěry formulovat srozumitelně tak, aby jim primárně rozuměl adresát napadeného rozhodnutí. Vedle toho žalovaný uvádí, že novela zákona č. 135-FZ z roku 2022 pouze rozšířila zákaz zveřejňování LGBT+ tematiky včetně změny pohlaví, což se žalobce nijak nedotýká, protože ve své vlasti nikdy tuto tematiku nepropagoval. Pro oba případy soud konkretizuje, že Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024 uvádí: „Zákaz zveřejňování LGBT+ tematiky i pro zbytek společnosti rozšířila novela předmětného zákona a souvisejících zákonů v prosinci 2022, která v návaznosti zpřísnila již existující tresty a omezila dále veřejnou viditelnost LGBT+ tematiky.“ Dále též upřesňuje: „Šíření čehokoliv s obdobným obsahem mezi neplnoletými, v online prostoru nebo sdělovacích prostředcích je v nynější právní úpravě definováno jako přitěžující

okolnost.“ Z toho lze dovodit, že se zákon před novelou zaměřoval pouze na zákaz šíření informací o LGBT+ vztazích mezi neplnoletými, zatímco aktuálně je zákaz rozšířen a dopadá v základní skutkové podstatě na šíření v celé společnosti. Šíření informací o LGBT+ vztazích mezi neplnoletými je nyní přítěžující okolností. Z výše citovaného úseku napadeného rozhodnutí rovněž vyplývá, že zákon č. 135-FZ podle žalovaného sankcionuje osoby propagující LGBT+ tematiku ve veřejném a mediálním prostoru. Tento závěr však nemá jakýkoliv podklad a podle názoru soudu, nelze k této dedukci dojít z pouhých statistik o sankcích na základě tohoto zákona. Z opatřených zpráv nevyplývá informace, co se míní termínem „propagace LGBT+ vztahů“. V takto široce a neurčitě vymezeném pojmu pod něj může teoreticky spadat jakýkoliv projev např. běžného partnerského života. Bude povinností žalovaného v dalším řízení opatřit zprávy o zemi původu, které poskytnou odpověď na otázku: „Co se skutečně míní ve smyslu zákona č. 135-FZ propagací LGBT+ vztahů, která je sankcionována?“. Jinak není možné učinit jednoznačný závěr v rámci testu přiměřené pravděpodobnosti, zda by žalobce mohl být v případě návratu podroben jednání naplňujícím parametry pronásledování. Žalobce totiž naposledy opustil vlast X., kdy platila ještě stará úprava zákona č. 135-FZ. Nelze tedy při posouzení přiměřené pravděpodobnosti pronásledování státními orgány vycházet z toho, že tehdy nebyl objektem zájmu ruských státních orgánů, když dřívější úprava zákona sankcionovala „pouze“ šíření LGBT+ vztahů mezi nezletilými osobami.“

48. Žalobce v nyní projednávaném případě vlast naposledy opustil v roce 2021. V té době tedy též platila stará právní úprava zákona č. 135-FZ. Žalovaný tedy i v tomto případě bude povinen opatřit si podklady, které podají ucelenou odpověď na zdejší soudem vyřčenou otázku v rozsudcích ze dne 22. 4. 2025, č. j. 21 Az 1/2025-36 a č. j. 21 Az 2/2025-32. Teprve následně posoudí, zda je přiměřeně pravděpodobné, že by žalobce v případě návratu mohl být podroben jednání naplňujícímu parametry pronásledování.
49. Pokud žalovaný na str. 9 a 11 napadeného rozhodnutí v reakci na skutková zjištění učiněná z Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024 a z aktualizované Informace Finské imigrační služby ze dne 22. 8. 2024 uvedl, že dané zdroje neuvádí žádné případy diskriminace uplatňované v souvislosti s výkonem základní vojenské služby z důvodu homosexuální orientace brance, soud konstatuje, že tyto materiály se nezabývaly existencí diskriminace v armádě pro homosexuální orientaci branců. Ze správního spisu nelze zjistit, zda by žalobce byl, či nebyl při výkonu základní vojenské služby znevýhodněn kvůli své sexuální orientaci. Žalovaný v dalším řízení též posoudí, zda žalobci z důvodu jeho menšinové sexuální orientaci hrozí zvýšené riziko pronásledování nebo vážné újmy při absolvování základní vojenské služby, a to včetně rizika odvelení do bojů na Ukrajině.
50. Soud tedy uzavírá, že žalovaný vypořádání obav žalobce týkajících se jeho homosexuální orientace nedostatečně odůvodnil a vycházel z nedostatečných podkladů.
51. Žalovaný v dalším řízení opětovně posoudí otázku postavení sexuálních menšin v Rusku. Za tím účelem si opatří podklady, které poskytnou odpověď na otázku: „Co se skutečně míní ve smyslu zákona č. 135-FZ propagací LGBT+ vztahů, která je sankcionována?“. Dále žalovaný shromáždí dostatek informací o postavení sexuálních menšin v rámci ruské armády a určí, zda dochází v armádě k jejich diskriminaci. Žalovaný také posoudí, zda žalobci kvůli jeho menšinové sexuální orientaci hrozí zvýšené riziko pronásledování nebo vážné újmy při absolvování základní vojenské služby včetně rizika odvelení do bojů na Ukrajině. V případě, že žalovaný shledá

odůvodněný strach z pronásledování z důvodu sexuální orientace žalobce, zaměří se na otázku dostupnosti vnitřní ochrany a možnosti vnitřního přesídlení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93, rozsudek ze dne 20. 7. 2016, č. j. 1 Azs 113/2016-29, nebo usnesení ze dne 4. 2. 2021, č. j. 6 Azs 168/2020-50, a ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 61/2024-25).

52. Lze dodat, že soud neshledal tvrzenou účelovost žádosti. Žalovaný upozornil, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až v okamžiku, kdy neuspěl s legalizací pobytu podle zákona o pobytu cizinců, nikdy neměl potíže s ruskými státními orgány, otevřeně proti režimu nikdy nevystupoval, volně cestoval a využíval studia v ČR bez omezení. Svého odvodového věku i homosexuální orientace si musel být vědom již po příchodu do ČR, respektive k okamžiku vypuknutí války na Ukrajině. Žalobce jako důvod své žádosti uvedl, že se obává návratu pro svou homosexuální orientaci a pro možné nasazení do války na Ukrajině. V tomto kontextu soud odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2023, č. j. 5 Azs 24/2023-23, z něhož vyplývá: *„Pouhá skutečnost, že žalobce do České republiky přicestoval za účelem studia, neznamená, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová, resp. že jsou jeho tvrzení o hrozbě pronásledování nevěrohodná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2023, č. j. 5 Azs 24/2023-23, bod [28]). Dokonce ani to, že jedním z motivů podání žádosti o mezinárodní ochranu byla legalizace pobytu na území České republiky, nevylučuje, že žalobci v případě navrácení do země původu hrozí azylově relevantní pronásledování (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49).“* Když žalobce disponoval pobytovým oprávněním, neměl důvod obávat se nuceného návratu do vlasti. Až po jeho pozbytí vyvstaly jeho obavy z návratu, pro něž nakonec podal žádost o mezinárodní ochranu. To žalobci nelze klást k tíži.
53. Žalobce též v žalobě namítal, že je otázkou, jak s osobami po dlouhodobém pobytu v zahraničí jednají ruské státní orgány v případě jejich návratu. Tato žalobní námitka je předně zcela obecná, žalobce žádnou obavu spojenou s dlouhodobým pobytem v ČR nepředestřel ani v průběhu správního řízení. Žalovaný v této situaci neměl povinnost domýšlet důvody, které žalobce vedly k podání žádosti z jeho úřední činnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003–59), tuto námitku tak soud důvodnou neshledal.
54. Dále žalobce vyjadřuje přesvědčení o neaktuálnosti zpráv o zemi původu. Nejvyšší správní soud vymezil požadavky na zprávy o zemi původu v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, tedy tyto musí být: *„v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“* Podle usnesení téhož soudu ze dne 28. 4. 2020, č. j. 6 Azs 200/2019-34 *„zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, jíž zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“* Zároveň je potřeba zdůraznit, že správní orgán nemůže mít pokaždé k dispozici naprosto čerstvé informace. Zprávy neziskových organizací, Evropské unie a jiných států, či zprávy vypracované Odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, ze kterých obvykle vychází, jsou

- zpravidla vydávány periodicky (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2024, č. j. 10 Azs 2/2024-27).
55. Žalobce v této souvislosti namítal, že žalovaný nezohlednil článek ze dne 31. 3. 2025 a údaje v něm uvedené. Soud poukazuje na skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo vydáno již dne 11. 3. 2025. Advokátka žalobce též nevyužila možnosti seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a žádné námítky proti shromážděným podkladům nevznesla. Pokud zprávy nezahrnuly aktuální počty mužů určených k odvodům k výkonu základní vojenské služby, nešlo o pochybení žalovaného. Nové počty odvedenců jsou repetitivní skutečností (srov. Informace ČTK ze dne 30. 9. 2024), která však nemá zásadní vliv na aktuální politickou a bezpečnostní situaci v Rusku. Soud zprávy opatřené žalovaným považuje za aktuální, žalobce má v dalším řízení možnost poukázat na zprávy a informace, které by žalovaný měl dle jeho názoru vzít v potaz. Pokud v mezidobí vzniknou aktuálnější zprávy, nebo se ukáže zastaralost použitých informací, žalovaný bude povinen podklady pro vydání rozhodnutí adekvátně doplnit.
56. Soud neprováděl důkaz zprávou ČTK ze dne 28. 3. 2025 (Putinův velký nábor do ruské armády), ač byl tento článek avizován jako příloha žaloby, v průběhu řízení před soudem předložen nebyl. Zároveň soud nepovažoval za účelné doplňovat dokazování k situaci v zemi původu s ohledem na zrušující důvody rozsudku. Žalobce může tento článek předložit správnímu orgánu v průběhu dalšího řízení.
57. Žalobce též cituje § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice, neposkytuje však žádné konkrétní informace, jak je měl žalovaný porušit. Dále odkazuje na čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice a s ním související judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se prospektivního rozhodování a standardu přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování. Tuto soud nespornuje, žalobce však znovu nepředestřel jakékoliv úvahy s tím spojené. Zároveň nesdělil žádné incidenty, které se měly odehrát v době, kdy žil, či navštěvoval území Ruska, žalovaný tedy z tohoto pohledu neměl co hodnotit. Podle žalobce je napadené rozhodnutí jednostranné a neobjektivní, ale opět nenabízí jakékoli zdůvodnění. Také odkazuje na nepřiléhavé usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, protože ve věci žalobce zatím nezazněl závazný právní názor. Všechny tyto námítky jsou tedy nedůvodné.
58. Soud též vylučuje, že žalovaný porušil žalobcovo právo na přístup k soudu. Žalovaný řádně poučil žalobce o jeho právu podat správní žalobu, což žalobce učinil.
59. K žalobcově argumentaci týkající se bezpečných zemí původu soud konstatuje, že Ruská federace není řazena mezi bezpečné země původu podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí správně této problematice nevěnoval a Rusko za bezpečnou zemi původu nepovažoval.
60. Na závěr pak soud konstatuje, že ani odkazy žalobce na judikaturu týkající se § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu také nejsou relevantní. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až dne 15. 4. 2024, přičemž zmíněné ustanovení bylo zrušeno ke dni 30. 6. 2023. Napadené rozhodnutí je v tomto ohledu přezkoumatelné.
61. Konečně pokud žalobce v žalobě namítal porušení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 2 a 3 s. ř., § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy, nekonkretizoval však, jakým

- způsobem měl žalovaný tato ustanovení porušit, tuto námitku nelze přezkoumat pro její obecnost. Soud není povinen ani oprávněn žalobní argumentaci za žalobce domýšlet (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2015, č. j. 6 Ads 5/2015-20), soud se tedy touto námitkou nad rámec výše uvedeného nezabýval (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2018, č. j. 4 Azs 267/2017-41).
62. Soud I. výrokem tohoto rozsudku zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., neboť rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje podstatné doplnění. V souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. bude žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem zdejšího soudu.
63. Výrok o nákladech řízení (II.) je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem na dané řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za dva úkony právní služby [§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. – tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu] v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 9 240 Kč a náhradu hotových výdajů v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Soud tak uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 10 140 Kč, ve 30 denní lhůtě k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 28. srpna 2025

JUDr. Lenka Loudová v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

